

(0138)

LA CAMPANA DE GRACIA

Año segundo de la regeneración (Dibuix de J. LLUÍS PELLICER.)

—Any nou, pressupostos nous, capitá general nou, marina (*) nova, hora oficial nova, y ab aixó del Traslvals que també es nou, si 'ns fessin un cap nou podríam ser felissos.

(*) De guerra.—(Nota d' un caixista.)

ANY NOU

UÉ hi creuen vostés ab aixó que diuhen dels anys nous? ¡Cóm! Perque la Terra després de 365 días, algunas horas y no recordo quants minuts y segons de caminar dona una volta complerta al rededor del Sol ¿hem de dir que s' acaba un any y que'n comensa un altre? ¿Y hem de alimentar la creencia de que 'ls dos anys han

ser diferents entre sí, oferint caràcter y fesomia propis com si's tractés de dos personas distintas?

Fugin de aquí: tot aixó son falornias.

Ja pot voltar la Terra tant com vulgui, que 'ls anys se succeixen y se semblan els uns als altres com dos gotas d' aygua. No per rodar ha de perdre 'l mon un sol dels seus embolichs y dels seus enredos: massa arrelats els té perque puga sacudirse'ls. Tiránias políticas, injusticias sociales, farsas religiosas, explotacions iníquas, abusos del fort contra 'l débil, malalties, dolors, tristesas, desesperacions, forman el bagatge de la Terra desde que 'l mon es mon. Carregada ab ell va donant voltas al rededor del astre lluminós y flamejant, y jo fins m' arribo á creure que quantas més voltas dona, mes marejada está.

Per lo tant alló que diuhen de «Any nou vida nova» com á afirmació no es mes que una gran mentida, com á aspiració á mudar de taranná resulta una insigne bestiesa.

«Any nou, vida vella.» Es á dir: la vida de sempre, ab tots los seus vicis, preocupacions, fanatismes y rutinas... Ja es massa vell el mon perque puga cambiar de geni.

***

Aquesta especie d' empedreiment en l' error y en la ceguera en lloch del mon se nota tant com en la nostra Espanya. La Terra també te tacas, com el Sol que atrayentla la fá voltar al seu entorn. Forman las tacas de la Terra aqueixas nacions decrepitas y corruptas refractarias al progrés y sordas á tot estímulo de regeneració. Espanya es una d' ellas.

Per Espanya 'ls anys voltan, ni mes ni menós que 'ls burros pels bógits de las cinias.

Acaban de complirse'n 26 desde que 'l poble espanyol va ser fermat á la cinia saguntina, y baix las xurriacas dels que s' han fet amos de la seva hisenda, y ab els ulls tapats perque no 's distregui, vá movent tot l' armatoste del vigent régimen, que 's nudreix dels fruits de las sévas suadas.

¡Quánta y quánta aygua no ha tret del fondo del pou, per fecundar l' horta del pressupost! Y mentres els que s' han fet amos de l' hisenda 's recrean ab las frescas lletugas d' ensiam, ab las capsas de bróquil atapahits y ab els pésols primerenchs al pobre burro á penas se li reservan els tronxos y las esclofollas.

¿Y qui dirá que no mes treu aygua? Tot sovint els ventruts catúfuls surten del fondo del pou curulls de diners; y en alguna ocasió plens fins á vessar de sanch humana, de sanch proletaria.

Y 'l burro volta... volta... volta que voltarás, ab lo cap cot, las orellas moixas, la qua desmayada, seguint mecánicamente, ab pas monótono, lo camí del bógit circular, lo camí etern... que no s' acaba may.

Prou algunas vegadas, y en especial al principi de la seva feyna, quan encare tenia una mica de sanch calenta, s' encrespava, probant de tirar algunas guitzas. En mes de una ocasió fins vá tractar de desfermarse, y de poch li vingué com no ho lográ. Pero 'ls seus guardians y explotadors li queyan al damunt ab un raig de garrotadas que 'l deixavan com á nou. Aixís van anarlo aplacant.

—¿Y qué?—li deyan. ¿Per ventura no't fem oлар de tant en tant las garrofas del sufragi universal? Donchs ¿de qué't queixas?

***

A copia de penalitats y sufriments el pobre burro ha acabat per resignarse ab la seva trista sort. Ni las injurias ni 'ls cops li fan mella. ¿Volen que treballi? Traballa. ¿Volen que dejuni? Dejuna.

De tant en tant una ma suau li passa pel llom acariciantlo dolsament.

No es la ma de cap amich compassiu, sino la del constant aliat dels seus eternals explotadors, que d' ells viu y al seu servey se posa per tot lo que convinga: es la ma del clero, es la ma del jesuitisme.

—Precisa amoixar al ruch perque no acabi de perdre 'l delit—diuhen aquells.

Y 'l clero y 'ls jesuitas se prestan á desempenyar aquest paper, suplint ab consois metafisichs la falta de aliment comestible.

Li parlan de la santa virtut de la resignació: li recomanan que accepti pacientment la seva condició trista com un benefici que li dispensa 'l cel, posantlo en estat de contreure mérits pera alcansar en major abundancia 'ls goigs de una vida eterna.

—Sigas sumís—li diuhen—no't rebelis ni de pensament contra la teva sort... y confia, confia sempre. A majors sufriments en aquesta vida, major suma de benaventuransa en l' altra.

Lo ruch reflexiona un instant y diu:

—Escoltin... ¿y si m' instruhís? He sentit á dir que l' instrucció es bona per tothom, pero sobre tot pels ruchs. Tal vegada instruhirme trobaria un medi de sortir de las rudas fatigas del bógit, sense que per aixó la cinia 'n valgués de menos. Diuhen que l' electricitat... en altres paissos... qué sé jo!...

—Vaja, vaja—li replican—deixat de caborias que no conduheixen á res. En el Cel has de pensar y no en los goigs y comoditats terrenals, causa de tots els vicis. Com á instrucció't basta la que't doném nosaltres. Si vols ser felís no't moguis de las nostras ensenyansas. Ala, ala...—afegeixen donantli un copet á las ancas—ves rodant y no't encaparris.

***

En aquesta situació 's troba 'l burro al comensar l' any nou, y es de creure que aixís continuarà mentres li quedin forsas pera donar moviment als catúfols fecundants de l' horta dels seus explotadors.

De igual manera vé treballant desde que, rendint-se al fals concepte de que la llibertat excessiva no era convenient als burros, va deixarse fermar pacíficamente á la cinia de Sagunto.

Vintisis anys de rodar sense descans. Ultimament semblava que l' armatosta de la cinia se'n anava á micas: aixó significava en certa manera la redempció del pobre ruch; pero 'ls interessats en que aquella no desaparegui l' han apariada de qualsevol manera, y encare que avuy costa 'l doble de mōurela, 'l burro segueix rodant, estirant el coll, ab la llengua fora de la boca y las camas mitj trencadas.

De'n tant en tant se sent la veu de'n Villaverde cridant: —Arri, ó't rompo l' espinada ¡mala bestia!

Aixís es com comensa l' any nou pel pobre burro.

P. K.

AL ANY NOU

Encisador Mil noucents... (ja que las bonas paraulas diu que fant menjá als malalts, gastémlas ben ensucradas á veure si aixís l' Any nou será generós y amable.)

Encisador Mil noucents, rebeu el tendre homenatge que humilment us oferim els fills de l' hermosa Espanya, y perdoneu si al entrar no us obsequiem ab xarangas, ni guarnim nostres balcones ab banderas y guirnaldas, que 'ls negocis van molt mal y l' estat de la butxaca no 'ns permet malgastar res en adornos y disbauxas.

Aixerit com diu que sou, de segur que ab una ullada haureu vist que aquest país está á punt d' entregar l' ánima, y que si vos no 'l cureu sense entretenirvos gayre ja podeu encarregar la caixa á la «Neotafia» y prepará incontinent un sacot per la mortalla.

L' any vuytcents noranta nou ha sigut un poca latxa que no ha sapigut fer més que bestiesas y desgracias y posá aquesta nació en estat tan lamentable, que 'l drapayre Salisbury ja ha passat varias vegadas ab la perversa intenció de fé un farsell y emportársens.

Vos sou qui 'ns ha de salvar, Mil noucents incomparable; en vostras mans hi ha 'l remey que tots esperém ab ansia y que segons opinió de doctois de molta fama es l' únich que pot tenir una mica d' eficacia.

¿Que qué heu de fer, pregunteu, per obrar semblant miracle? ¿Qu' es lo qu' esperém de vos? Us ho diré en dos paraulas.

No us demaném la primera, que ara fa poch ens tocava y per dá una lliçó al mon vam enviarla á fora casa;

no volém que puji aquest, ni que s' estrelli aquell altre, ni que 's limiti l' exércit, ni que s' esborri l' esquadra; no pledejém contra 'ls blaus, ni estém per la flamarada, ni pel concert económich, ni pel que diuhen las Cámaras.

Desitjém únicament que ja que aquí la gran traba per la regeneració son aquests deu ó vint sátropas que se 'ns han posat las botas y 'ns han deixat sense calsas, usant dels drets que teniu vos digneu fernes la gracia de treurensels del davant, enviantlos tots junts al diable, ó al botavant, ó al dimoni, ó á can Pistras ó á can Máfegas.

Els seus noms ja 'ls conceixeu: son en Silvela, en Sagasta, els Pidals, el del Llorón, en Villaverde, l' Azcárraga, en Moret, en Polavieja, el duch de Tetuán, en Maura, en Montero... es dí, en un mot tot' aquesta faramalla que s' acaba de xuclar la sanch de la pobra Espanya.

Lliureunos d' ells, bon Any nou, que un cop feta l' escombrada, de lo demés que convé... ja 'ns en enydarém nosaltres.

C. Gumá.

MEDITÉM

Hem passat vintisis anys perdent tontament el temps, tabalejant, entretenintnos en miserables lluytas bisantinas, y consumint preciosas energias en deprimirnos nosaltres ab nosaltres, donant com á natural fruyt tan insensata conducta el trist resultat d' apareixer el partit republicá, ahir tan fort, com un element tan poch important, que ja ningú hi conta pera la regeneració d' Espanya.

Som al any darrer del sigle dinou; no ve d' un any, y si'n hem passat vintisis treballant per destruirnos, be'n podem perdre un altre per meditar y prepararnos dignament pera comensar el nou sigle.

Si, meditem. Pensém fredament en si 'ns convé continuar fent més cas de las personas que de las ideas; recapacitem sobre els perjudicis que reporta á la causa de la República la disgregació continua que fomentan, primer, la tossuneria dels partits vells, després las ambiciosas pretensions dels grupets y, per últim, l' endiosament dels individuos; calculem rahanadament la utilitat que pot reportarnos aquesta importancia exagerada que doném á las cosas circunstancials en perjudici de las fonamentals; y, per' fi, sospesém be si 'ns pot portar en lloch aquesta pretensió que fem dels interesos de la patria, sempre que se 'ns posa al davant una qüestió que 'ns sembla ha d' afectar nostre amor propi.

Una hora de meditació es mes profitosa que cent horas d' atabalament; avansarém mes en un any de pensar, qu' en vinticinch de corre sense solta. Ademés, mentrestant potser olvidarém, y tant de bo siga per sempre, aquestos mesquins odís que 'ns mantenen profundament dividits.

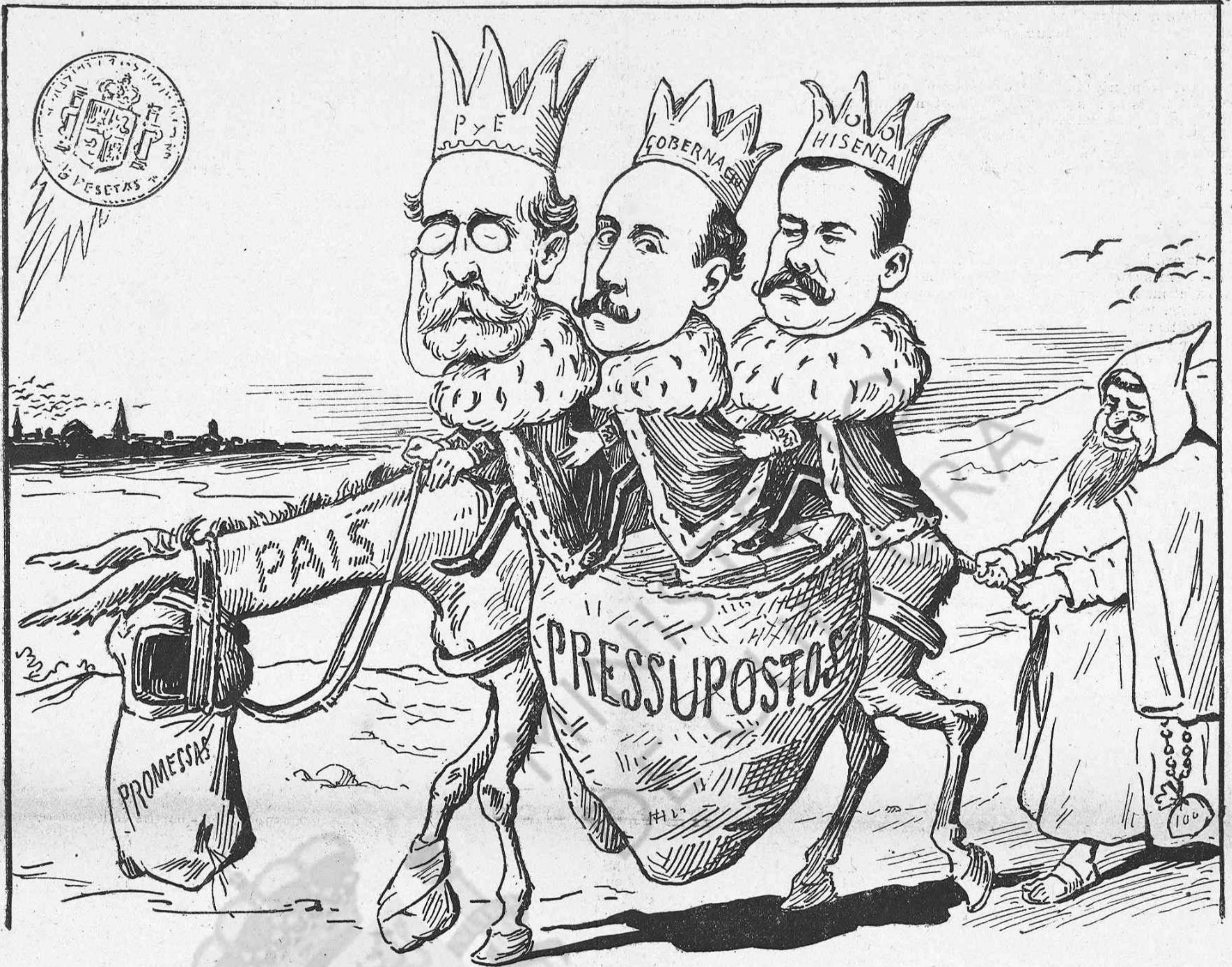
Nosaltres som tan culpables com els monárquichs del aplanament d' Espanya; á nosaltres ens correspon bona part de responsabilitat en els últims desastres; nosaltres no 'ns hem oposat ab l' energia que deviam á l' avens de l' odiosa reacció que 'ns ha invadit. Tot ho podiam evitar nosaltres si haguéssim sapigut cumplir sempre els nostres devers. Regoneixemho, y proposem nos esmenar nostres passats errors dedicant el darrer any d' aquest sigle á organitzar de debó, destruint egoismes, unificant las aspiracions de tots en un sol programa, clar, senzill, avansat y tan ample que tothom hi cápiga, enorgullintnos de sacrificar per l' unió de tots algun de nostres convenciments íntims y olvidant generosament antigas culpas de tothom ja que ni un de nosaltres está tan net de pecat que puga tirar la primera pedra.

Si aixís ho fem, al comensar el sigle xx serém una forsa que podrá imposar sa voluntat soberana, perque contaré ab el poble que veurá en nosaltres la garantia de tots sos drets inclús el de viure, tindrà la simpatia de tots els interesos legitims perque sabrán que nostra obra de destrucció no va mes que contra tot lo injust, y, sobre tot, podrém confiar ab el decidit apoyo de tota la gent de be que 'ns ajudarà de bon grat al ensorrament d' aquest imperi de miserables rastrieras, concupiscencias, desvergonyas, nepotismes y violencias.

Avemnos á tenirnos confiansa y fem els mérits per mereixérnosla mútuament. Creu el poble que tots els diputats republicans deuen l' acta al govern, y no vota. Creu el candidat que 'l poble no vota per apatia y per ignorancia, y procura conseguir l' acta del cacich. El poble y el diputat son igualment culpables. Si el segon pogués contar ab l' apoyo del primer, podría guanyar honrosament son càrrech. ¿Qui dels dos va desertar primer del cumpliment de sos devers? No ho volguém averiguar; olvidemho, pero esmenemnos prescindint de contubernis escandalosos els uns y de retraiments suicidas els altres.

Meditem serenament sobre tots els punts vitals de nostra organizació; empapemnos be de l' importancia de nostra missió; no volguém fer de nostra tasca política una carrera de satisfaccions pera nostra vanitat personal, sino un camí espinós de penosos sacrificis;

ELS REYS DE AQUEST ANY (per M. MOLINÉ.)

Seguint l'estrella

convencemnos ben be de que al fer política no treballém per nostres individualitats particulars que son tan insignificants com els granets de sorra de la platja, sino per algo gran, qu' avuy per avuy es diu Espanya; y demá, quan escursadas las distancias es toquin de mans tots els homens de la terra y siguin iguals els moments de tots els cors y las vibracions de tots els cervells, se dirá Mon.

Dediquém á la meditació aquest darrer any del sigle XIX, pera entrar ben armats y ben disposats á la lluyta ferma que ha de tenir efecte el sigle XX qu' aném á comensar; lluyta definitiva que 'ns deixarà embrutits per sempre mes si som vensuts, ó ens redimirá de tota culpa vella donantnos vida nova si som vencedors.

JEPH DE JESPU.

CIVILISACIÓ (?)

SONET

Als dinou anys va colocalse en Pere de mosso á un magatzém de panyeria; atent la obligació sempre cumplia donantse pel treball vida rastrera. Al cap de quarant' anys que feya qu' hi era, ja vell, y fatigat en demasia treginar feixuchs bultos no podia per més que s' esforsés en gran manera. ¡Del treball ve 'l descans! Proba evidentment ne puch donar jo aquí: puig á la cuenta aixís que 'l principal ben clar va veure que no podia al mosso mes such treure, ¡com que 'l tingué tants anys! per recompensa... lo va tirá al carrer com qui un gos llessa.

ANTÓN DEL SINGLOT.

x Silvela aquest día feya 'l vano, com si fos un gall de Nadal. Trobantse en lo Consell de Ministres va dir, dirigintse á la regent que 'l presidia: «Senyora: la guerra anglo-boer ha sigut causa de que 'ls valors estrangers hajan experimentat una gran depreciació: en cambi 'ls espanyols s' han sostingut molt fermes.

»Y aixó es degut á la solidés y eficacia de l' obra regeneradora qu' está portant á cap el govern de la meva presidencia.» Podia haver afegit: «Y consti, senyora, que tot aixó no ho dich per alabarme, sino porque ja fa molts anys que se 'm vá morir l' ávia.»

Al nou comandant general que ha vingut á sustituir á n' en Despujol, Sr. Delgado Zulueta, ningú aquí 'l coneixia, ni de nom. Y aixó que dintre de la milicia té ja 'ls dos entorxats. Crech que l' únich que 'ns toca es fer vots porque no l' arribém á coneixer massa.

Jefe del quarto militar de la Reina, conserva

aquest destino ab tot y desempenyar la Comandancia general de Catalunya. Lo qual ha fet dir á un periódich del ram:

«Si 'l cárrech de jefe del quarto militar pot estar sense cubrir tot el temps que 'l general Delgado passi á Catalunya, es que aqueix cárrech es inútil, y deu per lo tant suprimirse, que no están els temps pera gastar diners en res que no siga necessari.»

Tot aixó es molt cert; pero en materia de gastar inútilment ja se sab que 'l govern, no mira tan delgado.

¿Qué diuhen que 'ls negocis no marxan? Pregúntinlo als accionistas del Banch d' Espanya, y 'ls informarán.

El Banch d' Espanya 's dedica exclussivament á prestamista del govern y á estampador de paper moneda. Sempre té á punt las máquinas de imprimir y quan necessita fondos, no s' apura, allá vá una nova emissió de aqueix paper xupón del metálich dels espanyols.

Donchs, els accionistas de aquest Banch privilegiat percibirán en l' exercici que acaba de transcorre un dividendo de un 25 per cent.

Es á dir que seguint las mateixas manyas, cada quatre anys lograrán doblar el capital.

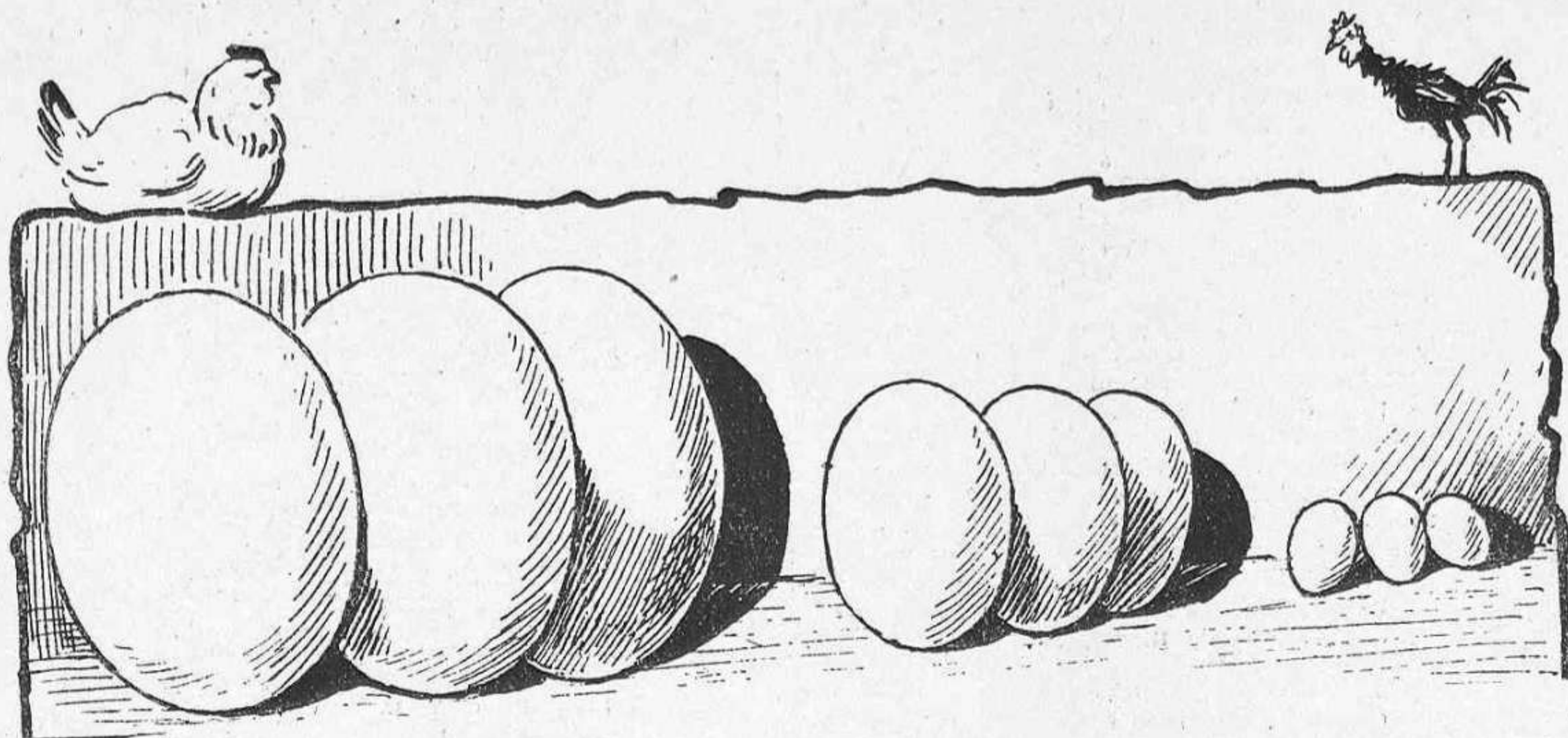
¿No n' hi ha prou ab el negoci del Banch? Donchs aquí está 'l de la Tabacalera.

Venent porqueria incombustible ataca la garga-mella y la butxaca dels infelissos fumadors, y com mes malament serveix al públich, millor li va l' expendició, porque si un cigarro no pot tirar ¿qué s' ha de fer si no encendre'n un altre desseguida?

Ab aquesta mónita realisa fabulosas ganancias

GEROGLIFICH ILUSTRAT.—QUESTIÓ D' OUS

Aquests son dels boers

Aquests dels inglesos

Y aquests ¿de qui son?

la dona 'ns matará á sustos
al volguerse emancipá.

Las personas mes porugas
de tothom haurán de teme
perque será l' únich loma:

¡Reventa á tothom qui pugas!

En fi, que será l' any nou,
mil noucents, boig y esguerrat...
casi tant com el passat
mil vuyt cents noranta nou.

JEPH DE JESUS.

LAS ECONOMÍAS DEL MARQUÉS

El marqués de la Galindayna, repassant un dia
ls seus llibres de contabilitat, va adonar-se
de que 'ls negocis li anavan molt malament.

—Noy—va dir, cridant al majordóm:—hem
de fer economías.

—Penso exactament lo mateix que vosté—
va respondreli l' altre:—pero com alguna vegada que
li havia irsinuat ho havia tirat tan lluny...

—Bé; ara veig que las circumstancias apremian: aixó
es més grave de lo que jo 'm pensava. Porta la llista
de gastos y á veure quins se poden esmotxar ó supri-
mir.

El majordóm comparegué ab una llibreta y comensá
á llegir en veu alta:

—Guardaboscós...
—No: á la forsa armada no la vull tocar—va exclam-
mar el marqués:—vés seguint.

—Sosteniment de la barca del llach...
—Tampoch vull modificarlo aquest capítul.

—Administració, Direcció, Intendencia y Superin-
tendencia...
—Son tan importants aquests cárrechs!... ¿Qui s'

atreveix á rebaixarlos la categoria?

—«Capellá que vé á dir la missa al oratori...»
—Avall, avall...

—«Encarregat de las vinyas...»
—Bona persona: no se 'l pot inquietar:

—«Inspector dels camps...»
—Un altre cárrech absolutament intangible: ves lle-

gint.

—«Conserje...»
—S' enfadaria si li escatimavam el sou.

—«Serenó...»
—¿El vigilant de nit?... Aquest mes aviat mereix un

augment que una rebaixa.—

El majordóm va aixecar el cap.

—Me sembla, senyor marqués, que las economías que
vosté busca...

—¿Qué?

—No las trobará pas. Fa mitj' hora que lleigeixo, y en-
care no ha tocat cap partida.

—Perque tot lo que fins ara has anomenat no admet
alteració ¿Cóm vols que á uns empleats tan dignes y ab
tants drets adquirits vaji jo á escrotonarlos la paga?

—Aixó may!

—Pues no sé d' ahont sortiran els estalvis que s' han
de fer.

—¿Ja has acabat tota la llista?

—Casi casi: miris lo únich que falta: «Cotxero...»
—Endavant.

—Sosteniment de las bestias del jardí...
—Segueix.

—Manutenció de quatre gats...
—¡Hola!... ¿Qu' es aixó? No la sabia aquesta partida.

—Son quatre gats que prestan un gran servey á la
finca y qu' en resumidas qüentas apenas gastan res.

—¡Oh! Res, res, ja ho dius tú: alguna cosa deuen
gastar.

—Una friolera.

—No importa: las economías, si no 's fan aquí, no 's
farán en lloch. Quedan suprimits aquests quatre gats.

—Pero senyor marqués...
—Nada, ja está dit y que no 's parli més del assumpto.

Los quatre gats foren tirats al carrer y punt en
blanch.

El marqués va quedarse tot content.
Y las ratas encare més.

A. MARCH.

LO QUE NO 'NS IMPORTA

¿En qué quedém? La majordona ¿queda ó no que-
da suprimida?

Segóns uns, sí, á lo menos per lo que 's re-
fereix al clero d' América.

La historia es realment curiosa. Permetin
que 'ls la conti en quatre esgarrapadas.

El papa, que á pesar d' estar pres dista molt de viure
incomunicat, lo qual demostra que 'l séu cautiveri no
es tan dur com se suposa, va enterarse de que 'l cató-
licisme de tota la part d' América ahont se parla espa-
nyol, en lloch de prosperar, disminuía de una manera
lamentable.

—Rampolla—sembla que va dir al seu secretari d' Es-
tat:—aixó no pot anar. ¿No trobas?

—Efectivament; el calix se 'n ressent bastant... y
ademés, las ánimas, las pobretas ánimas que 's per-
den!...

—Lo més sensible es que veig que fa temps que dura.

—Una pila d' anys. Mirén, l' any 92 las conversions
van disminuir en un deu per cent; l' any 93...

—No t' escarrassis ab comptes: la millor guia es el
diner de Sant Pere. Com més va menos ne cobro.

—Teniu rahó.

—Es necessari que demanis informes á América. Con-
vé averiguar la causa d' aquest fenómeno.—

L' eminentíssim cardenal secretari va escriure als
seus agents americans, y aquests no van tardar en en-
viar la resposta.

Tots deyan lo mateix. La decadencia de la religió ca-
tòlica prové de la terrible competencia que li fa 'l pro-
testantisme. Los sacerdots evangélics, escampats per
l' América llatina, son molt actius, y la seva propa-
ganda ofega la débil y migrada dels capellans catòlics.

—¿Per qué 'ls catòlics—va preguntarse als agents
americans—no multipliquen la seva, procurant superar
la dels evangélics?

—Perque 'ls protestants son més numerosos que 'ls
capellans catòlics.

—Aumentéu el número dels nostres sacerdots.

—Impossible: cap jove vol serne. Prefereixen, en tot
cas, ferse pastors protestants.

—¿Y aixó?

—Es natural: els protestants poden casarse y als ca-
tòlics no 'ls hi es permés.—

Quan Lleó XIII va enterarse d' aquesta manifestació
comprengué que la cosa tenia remey fácil.

—¿De manera—va dir—que 'ls protestants d' Améri-
ca ens puján á caball per aquesta sola causa? No 'ns hi
pensém més, Rampolla: suca la ploma y escriu.—

Y 'l papa comensá á dictar:

«En vista de... etc., etc.

«Considerant que... etc., etc.

«Y tenint en compte que... etc., etc.

«S' autorisa als capellans de l' América llatina pera
contraure matrimoni.»

En Rampolla, qu' es un fulano que no 's mama 'l dit,
va fer algunas observacions al sant pare.

—¿Voléu dir que 'l clero d' aquí no cridarà «part hi
vull?»

—¿Per qué? Ja se 'n guardarà prou. ¿No té las sevas
majordonas?

—¿Voleu dir que 'ls esperits ignocents no s' escanda-
lizarán?

—No hi ha cuydado. Y si s' escandalisan, pitjor per
ells. El celibat religiós no es cap dogma, ja ho sabs. S'

establí com á costum més ó menos ventajosa, pero
may ha sigut convertit en article de fe.

—En fi: vos, millor que jo, sabeu lo que pot convenir
á l' Iglesia.

—Aixó mateix: per alguna cosa dech ser infalible.—

Y tal dit tal fet: la disposició papal fou enviada á
América y 'ls sacerdots d' aquellas terras roberen la
noticia ab grans picaments de mans.

—¿Ja podém casarnos! ¡Visca 'l seté sagrament!

Algúns dels d' aquí, entusiasmats també ab la re-
forma; se disposavan ja á demanar passatge en el pri-
mer vapor que marxés cap al Nou món, y fins els més
aixelabrats cantavan alló anys enrera tan popular:

A América vamos...

pero no á buscar la gloria, com se deya llavors, sino á
disfrutar dels beneficis de la nova lley romana.

¡Quín desengany! A lo millor del engrescament del
remat místich, arriba de la Ciutat eterna la noticia de
que tot lo que s' ha dit sobre la supressió del celibat es
un infundi.

—¡Alto 'l bróquil!—ha cridat la disciplina eclesiás-
tica:—Que ningú 's propassi ni compri mobles. El papa
no ha pensat may en deixar casar als capellans.—

Sorpresa y consternació dels que s' havian empassat
el decret pontifici y hasta l' havian trobat bo.

—¿Es dir qu' es mentida?

—Completament fals. El periódich del Vaticá aixís
acaba de declararho.—

Y aquí comensan els tremendos duptes.

Uns negan que cap periódich de Roma haja publicat
tal rectificació.

Altres posan en quarentena l' existencia del primer
decret.

Altres diuen que sí que 's va donair, pero que al ob-
servar el mal efecte que havia produhit, ha sigut anul-
lat á corre-cuyta.

Y en tot aixó, sembla que 'l conflicte es formidable,
perque se susurra que ja hi ha sacerdot que havia de-
manat relacions y fins se suposa que algúns tenian las
amonestacions tiradas.

¿Cóm s' arreglará aquest galimatias?

Allá ells: á nosaltres al fi y al cap no 'ns hi va ni 'ns
hi vé.

Son pláticas de familia,
que 'ns tenen sense cuydado.

FANTÁSTICH.

¡A LA LLISTA!

Al polítich embustero
que liensa crits á desdi
ab l' únich y exclusiu fi
de pujar al candelero,
qu' en moralitat es cero
y en conseqüencia un trampista,
pro ab desfachatés may vista
diu que la vritat pregona,
á aquesta bona persona
ja 'l podém posá á la llista.

Al usurer insaciable
que deixa al trenta per cent
diners que son... de la gent
qu' ha escanyat el miserable;
á aqueix ser abominable
que 'l veuren ab posat fiero
befantse del desespero
del pobre qu' ell ha arruinat,
bé 'l podém posá al fostat
del polítich embustero.

Al general de quincalla
que deixant la seva terra
va aná á lluytar en la guerra,
dich mal, á fer de pantalla;
qu' obrant com un vil canalla
y com el ser més raquitich
quan vingué aquell instant crítich
satisfé lo seu desitj,
bé 'l podém posá entre mitj
del usurer y el polítich.

Y en fi, á l' hipórita astut
que predica 'l que no creu;
al que corromp sens menyspreu
la ignoencia y la virtut;
al concejal cara-brut
llarch de dits y taruguista,
al timador, al trampista,
á l' avaro, al criminal
y molts d' altres, tant se val
que 'ls posém també á la llista.

Y un cop tinguém ben reunits
á tota aquesta calanya
deshonra y mengua d' Espanya,
vils entre 'ls més envilit,
sens ánima, cor-podrits
qu' albergan sols traydorías
y las més cruels villanías,
¡que no 'ns fassin més patir!
¡mans á l' obra, y... (No ho puch dir
qu' han suspés las garantías.)

F. CARRERAS P.

UN QUÉNTO OPORTÚ

El Vendrellense 'l conta, y com que te molta gracia,
nosaltres eus prenem la llibertat de reproduhirlo:

«Al Govern li ha passat ab la marina de guerra lo
mateix que al escultor del quénto.

«¿No 'l saben el quénto del escultor?»

«Donchs escoltin.

«Una vegada un plaga que li agradava viure ab l' es-
quena dreta 's fingí escultor, y pera menjar la sopa boba
alguns mesos se 'n aná á un convent á demanar feyna
del ofici. El prior, compadescut del fingit artista li en-

carregà un Sant Joseph de tamany natural, y després de convenir que li farien la vida franca mentres durés l'obra y concertada una quantitat al final de la mateixa, el portà davant d'una grossa soca d'alba qu' en un pati feya temps venia rebent lo sol y serena destinada a la maravillosa transformació. Convingut per las duas parts en que 'ls del convent no destorbarian pera res al artista a fi de no trancarli l'inspiració fins que la obra estés acabada, 's tancà en un aposento convertit en taller y vinga pegar cops sobre la soca y treuren estellas y tafetans.

«De tant en tant li preguntavan:—Donchs com va l'obra?—Bé, molt bé, responia ell.

«Al cap de mitj any veyent que l'escultor res deya, el Prior determinà mirar pel pany de la porta y ab molta sorpresa vegé la soca convertida tota ella en llenya, quedant no més que un bitllet d'uns dos pams, doble com la munyeca. Indignat feu obrir la porta y recriminant al que feya de artista li anava a cantar las veritats quan aquest se li encará molt tranquil, diguentli:

—Ja veurà, no 'm diga res; el sant no 'm sortia bé, hauria sigut un bunyol y per altra part a vostés no 'ls es de precisió, mentres que a la cuyna, segons me digué el beco, els hi fá falta una mà de morté, per haverse perdut la que usavan; de consegüent he pensat quede la soca, en lloch d'un Sant Joseph, ne faria una mà de morté. Y mirila está a punt de acabar.

«Veus aquí lo que li ha passat al Govern ab eis barcos de la esquadra. Que ara no volen caminar; que mes endavant se 'ls hi espatlla la màquina; que un altre dia se 'ls hi reevnta un canó; que després s'encallan y en fi que com a barcos de combat ja tenen prou feyna a combatres ells mateixos.

«Donchs ¿sí? ja que no serveixen per lo que 't vam construir ves a Barcelona y fés de pontón. Y creguim que per aixó diu que ha servit a las mil maravillas.»

CASCABELLITOS

¡Quina ganga! El Banch d'Espanya sembla que ha donat enguany un dividendo magnífich, com no s'havia vist may.

Y diuhen que hi ha miseria!
Y diuhen que aixó está mal!
Se concix que aquests que ho diuhen no tenen accions del Banch...

Per en Guillerme d'Alemania l'any 900 ja es sigle nou; per altres encare hi faltan dotze mesos tots d'un coll.

Pel qui acaba de morir-se y 's va despedint del mon, aquest any deu ser sens dupte fi de sigle y fi de tot.

El pressupost de Marina *velis nolis* ha passat, el de Guerra xano xano també acaba de passar.

L'espectacle es graciosíssim; tart ó aviat, tot va passant... Y encare aixó es lo de menos: ¡lo bó es lo que passarà!

Ja ha arribat el Nunci nou, (vuyt mil duros nets, de paga.)
Ja ha arribat el Nunci nou,

(de rebaixas no se 'n parla.)
Ja ha arribat el Nunci nou,
(quin gust per las classes altas!)
Ja ha arribat el Nunci nou,
(solzament aixó 'ns faltava!

Si en Silvela va de nassos, que no fora gens extrany, pujará 'l senyor Sagasta y tot quedará arreglat.

—Y quan en Sagasta caygui, llavoras ¿qui pujará?
—Aixó ni cal preguntarlo: en Silvela, ja se sab.

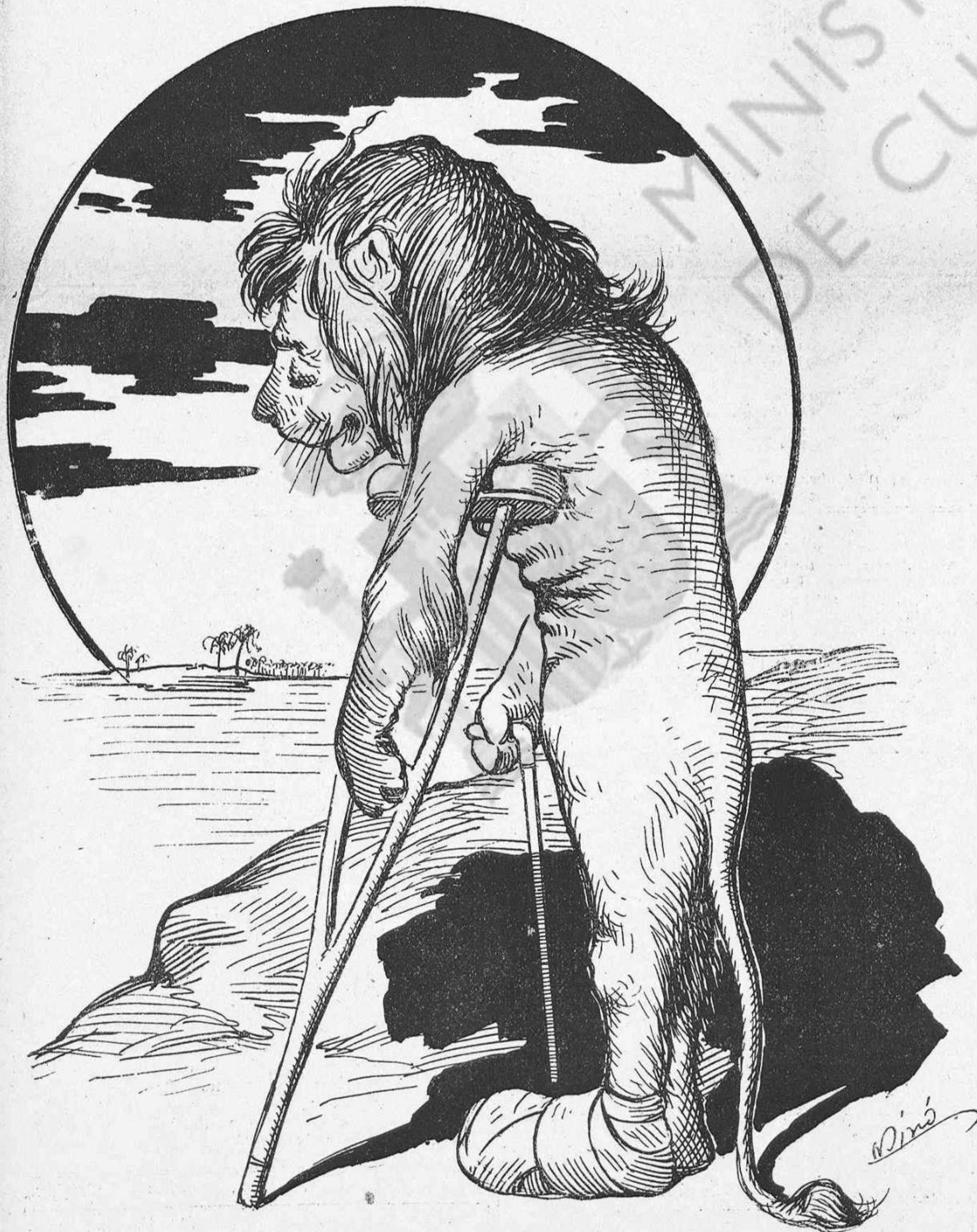
Segons diuhen de Madrit, se proposa 'l senyor Dato donar la hora, arreglant els rellotjes ó cambiantlos.

Lo que deya un castellá que coneix bastant el panyo: —Si el gobierno da la hora, el país ¿dará los cuartos?

Quan demá passin els Reys per davant de casa meva, jo treuré 'l cap al balcó y 'ls diré ab tota franquesa: —Senyors ¿saben qué han de fer per deixá a la gent contenta? Pues... (Muixoni y fémhi punt, que l'hermano Escartin vetlla.)

L. WAT.

A ENTRADA D' ANY (per R. Miró.)

— ¡Un any més, y las nafras cada día 'm fan més mal!

L' ANY SANT

La Iglesia pera fer sants als homes espera a que aquests se morin, y segons l'apreci que fa de sos mérits y virtuts els canonisa ó no. No procedeix de igual manera ab els anys. A lo menos al 1900 va declarar-lo *any Sant* molt avants de naixer.

¿Valdria la pena de saber perque al últim any del sigle XIX segons uns ó primer del sigle XX, segons opinan altres, me l'han santificat de aquesta manera, molt avants de coneixer si será un modelo de virtut ó un padró de vicis y ignominias.

Perque 'ls anys son com els melóns: fins que s'han taxat no es possible saber si son melóns ó carbassas.

Vaig preguntar a un católich lo que feya el cas, y 'm va respondre tot serio:

—Veurá, jo no m'emboico: aixó de *any sant* ho ha disposat el Papa.

—Quin? ¿El Papa de Roma ó 'l Papa-dinero?

El católich va girarse'm d'esquena, no sense tractar avants d'assessinar-me ab una mirada venenosa.

Crech bonament que a l'any 1900 l'han declarat sant en rahó de las molts practicas devotas y funcions religiosas que l'Iglesia 's proposa celebrar durant lo seu decurs. Pero com siga que may aquestas cosas se fan de franch, de aquí la meva creencia de que tant tinga que veure en aquesta novetat el *Papa-dinero* com el *Papa de Roma*.

Jo creuria realment en la santedat del any, si en lloch de gastars'ho tot en ciris, encens y cants litúrgichs, se procurés restablir el cristianisme en tota la seva puresa. *Obras son amores y no buenas razones.*

Aixís el Pontífice podria donar el primer exemple renunciant a todas las pompas y magnificencias de que viu rodejat, repartint entre 'ls pobres el tresor de Sant Pere, venent el Vaticá a pública subasta, liquidant todas las joyas que atesora aquella suntuosa morada, y consolant ab lo seu producte las afficcions dels que viuhen entregats a la miseria y a la desesperació. ¡Quántas ánimas desesperadas no podrian redimirse ab lo producte de aquests inmensos tesoros!...

Ab sols recordar que Jesús anava pel mon descals, el Papa podria fer aquest punt de digne representant seu sobre la terra.

¿Y quin cardenal, quin arquebisbe, quin bisbe 's negarian a imitarlo? ¿Per ventura 'ls apóstols s'apoyavan en báculos de plata, al fer per aquest mon las sevas peregrinacions? ¿Vestían acás robas de tissú bordadas d'or? ¿Lluhían pedras preciosas com las que brillan en los anells y pectorals dels prelats? ¿Calsavan com aquests mitjas de seda y sabatas ab civella de plata?

Fora, donchs, todas aqueixas galas, impropias de un ministeri sagrat y qu' están insultant la miseria dels pobres.

Las iglesias obertas al culte haurian de deixar de ser establiments productius, ahont tots els serveys, fins els

AVIS

Queda completament AGOTAT

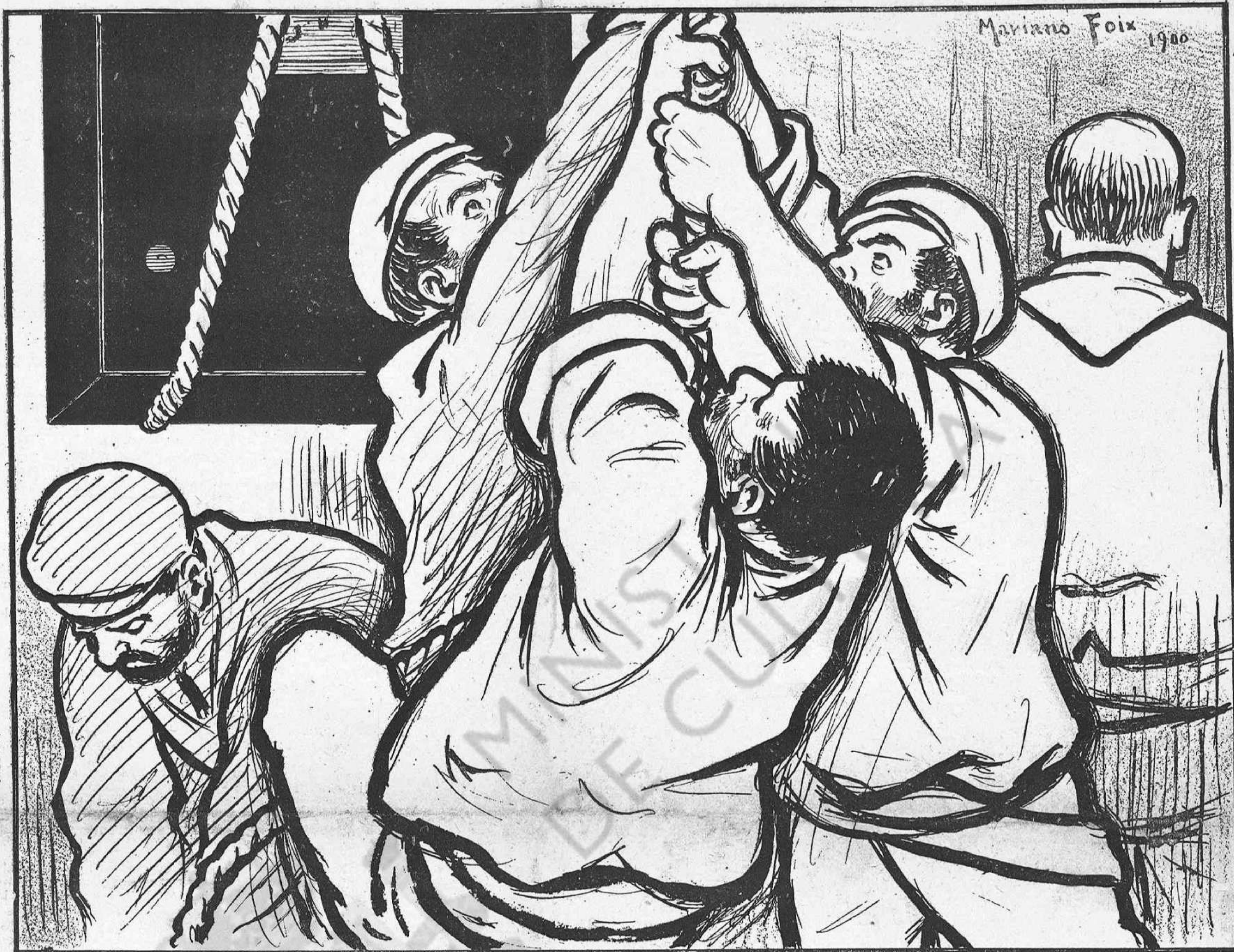
L' ALMANACH
DE

LA CAMPANA DE GRACIA

pera l' any 1900

Supliquém als corresponsals s'abstinguin de fer pedidos, puig no podém complaurels pel motiu indicat.

ELS QUE SUAN (per MARIANO FOIX.)

— ¡Tiva! ¡Y tant com s' ha de suar per arriar amunt la caixa en que 'ls burgesos tancan els pinsáns!

mes espirituals apareixen subjectes quan no á tarifa al regateig.

¿Desde quant s' ha de convertir en mercat el temple del qual Jesús va expulsar als negociants á fuetadas?

Aixís, donchs, en proba de que es un fet la santificació del any, fora precis purificar lo ministeri eclesiástich en sas relacions ab los fidels, suprimint tota imposició de un preu als serveys religiosos. No abusar ni del confessional, ni del capsal del llit dels moribundos. No convertir en productiva mina de recursos els enterros y funerals. Renunciar als estipendis del Estat, arrancats á la miseria pública. Viure bonament de las almoynas voluntarias dels fidels.

**

Y en quant als convents de homes y donas que en tant gran número 's contan aquí á Espanya sobre tot, no 'n podrian donar poch ni gayres d' exemples de santificació!

En primer lloch tots los novicis y professos que no han cumplert ab el servey militar, deurían prestar-se á cubrir plassa en las filas del exércit, lliurant en ferho á las classes proletarias que fins ara hi han hagut de anar per ells. Aixó al cap-de-vall no seria mes que una justa y santa restitució.

En segón terme ¿á que l' afany de monopolisar l' ensenyansa dels richs, mitjansant la corresponent pensió que 's fa pagar en los colegis? Frares y monjas, si volguessin ensenyar, deurían ferho de franch, sense estipendi de cap mena, vivint de caritat y no de pensións.

En la mateixa forma haurían de prestar tots els serveys caritatius, apartant els ulls y las mans del sacrilech vedell d' or que te sas medalles en las monedas y sas estampetas en los billets de banch.

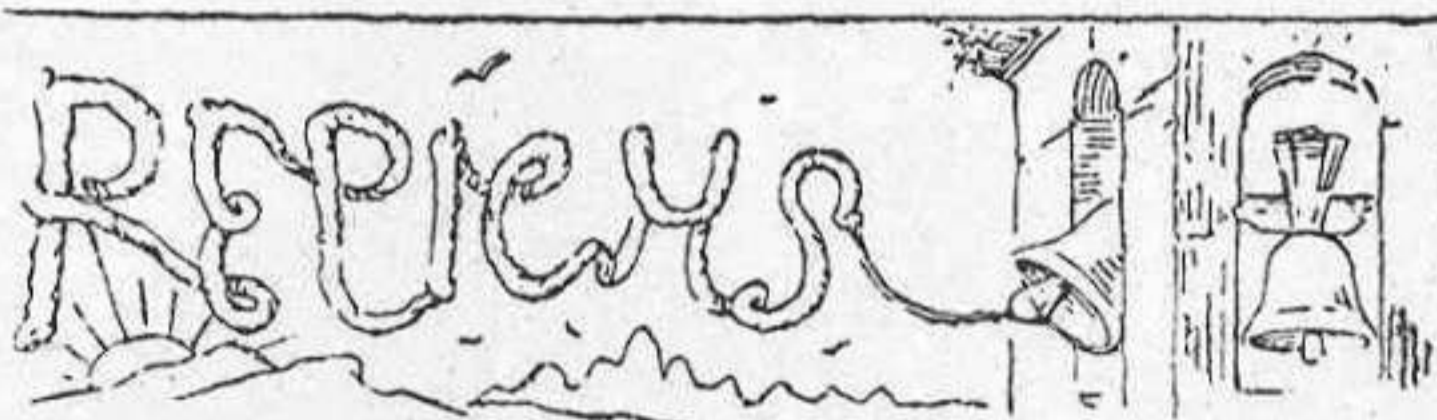
¿Y qué te de religiós ni de sant l' ocupar suntuosos edificis, mentres tants milers de pobres careixen de alberch, y endrapar la bona vianda en las ben provehidas taulas dels refetós, mentres tants infelissos fills de Deu s' están rosegant els punys de fam?

¿Volen que 'ls senyali l' bon camí pera santificar l' any 1900?

Purificar el cristianisme ab actes de virtut, cumplir ab tota puntualitat y sense subterfugis el vot de pobreza, y restituir á la societat totas las riquezas que detentan, eimentant en ellas el seu poder y l' seu regalo.

No tenen cap dret á conservarlas, si aspiran á deixar incrustat en la conciencia humana l' concepte de que la religió que professan es alguna cosa mes espiritual y mes pura que l' materialisme grosser é hipócrita, que sols serveix per acumular riquezas y espantar unas quantas remadas de llanuts.

P. DEL O.

Prou en Silvela ha tocat llamada.

Els diputats de la majoria no responen, y 'ls mes d' ells se quedan á casa seva, saborejant ab la familia 'ls goigs de la taula.

Ja hodi aquella auca antiga: Cap-d'-any, neulas. Donchs bé, per la major part de aquests diputats tot es qüestió de neulas

Una frase de 'n Villaverde:

«Si las Cortes no m' aproban els pressupostos s' haurá de considerar aixó com un desastre major que 'ls qu' hem suferit ab la perdua de Cuba, Puerto-Rico y Filipinas.»

Ara 'm vaig convenent que 'l país es rahim, y l' govern prempsa.

De la qual en Villaverde 'n té la barra.

Un episodi de la batalla de Colenso.

«El coronel inglés Bulve 's negava á entregarse, y un soldat boer de un cop de puny va tirarlo á terra de bigotis.»

Un cop el tingué tombat, podía haverli dit:

—Ala, mano: ves ara si trobas granets d' or entre mitj de quests terrossos!

Prou el clero procura que l' any en que acabém d' entrar siga considerat com any sant.

En aquest punt ningú tan ben disposat com en Villaverde á secundar al clero.

¿No saben de quina manera?

Crucificant al país.

Lo príncep de Gales ha acceptat el títol de coronel honorari de las forsas voluntarias que próximament han de partir cap á l' Africa del Sud.

Las forsas á la guerra, y l' príncep de Gales á Londres, mirant desde allí com els boers les escabetxan.

Per lo vist aixó es un gran honor, molt semblant al que ha fet immortal al Patró Aranya.

A Madrid polítichs que s' están xuclant á la nació. En varias provincias d' Espanya partidas de bandolers clavant falconada ahont poden.

Y filoxera en uns punts y llagosta en altres.

¿Pobra Espanya! Ja tenen rahó 'ls castellans quan diuen: «A perro flaco, todo son pulgas.»

ANTONI LOPEZ, editor, Rambla del Mitj, 20.

A. López Robert, impresor, Asalto, 63.—Barcelona.